

**BEHEERSVERORDENING
HARLINGEN - TREBOLBUURT**

**Beheersverordening
Harlingen - Trebolbuurt**

Code 101908 / 11-07-12

GEMEENTE HARLINGEN 101908 / 11-07-12
BEHEERSVERORDENING HARLINGEN - TREBOLBUURT

TOELICHTING

<u>INHOUDSOPGAVE</u>	<u>blz</u>
1. INLEIDING	1
1. 1. Aanleiding	1
1. 2. Leeswijzer	2
2. BESTAANDE SITUATIE	3
2. 1. Perceelsgebonden functies	3
2. 2. Functies openbare ruimte	3
3. BELEID EN MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN	5
3. 1. Beleid	5
3. 2. Milieu- omgevingsaspecten	5
4. JURIDISCHE TOELICHTING EN UITVOERBAARHEID	10
4. 1. Juridische toelichting	10
4. 2. Uitvoerbaarheid	10
<u>Bijlage 1</u> Groepsrisicoberekening	
<u>Bijlage 2</u> Luchtfoto beheersgebied	

1. INLEIDING

1. 1. Aanleiding

De gemeente Harlingen is bezig met het actualiseren van bestemmingsplannen voor enkele wijken en bedrijventerreinen, waaronder de Trebolbuurt. Deze buurt is geregeld in het bestemmingsplan "Harlingen Trebol / Kanaalweg c.a.". Dit plan is vastgesteld op 10 december 1997 en goedgekeurd op 11 maart 1998.

De aanleiding tot deze actualisatie is de ouderdom van de geldende bestemmingsplannen. De gemeenteraad kan in plaats van een bestemmingsplan een beheersverordening vaststellen waarin het beheer van dat gebied in overeenstemming met het bestaande gebruik wordt geregeld. Voor de locatie van Spaansen Beton BV aan de Kanaalweg (het Spaansenterrein) en de Maritieme Academie worden de komende jaren ontwikkelingen verwacht. Omdat in het overige deel van de Trebolbuurt geen (grootschalige) nieuwe ontwikkelingen worden verwacht, kiest de gemeente Harlingen in dit gebied voor een beheersverordening. Hierin wordt de bestaande situatie vastgelegd, waarin bestaande mogelijkheden worden gerespecteerd en qua zwaarte vergelijkbare ontwikkelingen mogelijk zijn. Dit betekent dat er geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt.

In het volgende figuur is de ligging van het beheersgebied weergegeven.

Figuur 1. De ligging van het beheersgebied

Het beheersgebied wordt begrensd door:

- De Franekertrekvaart aan de noordzijde;
- Het Oud Jaagpad, de begraafplaats en de school aan de oostzijde;
- De Stationsweg en de Paul Krugerstraat aan de zuidzijde;
- De Zuidoostersingel aan de westzijde.

1. 2. Leeswijzer

De beheersverordening is als volgt opgebouwd. In het volgende hoofdstuk wordt allereerst een beschrijving gegeven van de bestaande situatie in het beheersgebied aan de hand van de voorkomende functies en voorzieningen.

Daarna wordt in hoofdstuk 3 het beleid en de milieu- en omgevingsaspecten uiteengezet. In hoofdstuk 4 geeft een juridische toelichting op de beheersverordening en gaat in op de uitvoerbaarheid hiervan.

2. BESTAANDE SITUATIE

Figuur 1 toont de bestaande situatie in het beheersgebied. Hierin kan onderscheid worden gemaakt in perceelsgebonden functies (te verdelen in wonen en overige functies) en in functies in de openbare ruimte.

2. 1. Perceelsgebonden functies

Wonen

De Trebolbuurt bestaat voor het grootste deel uit woongebied en ligt net buiten de stadswallen. De oudere woningen in de Trebolbuurt zijn gebouwd aan het begin van de twintigste eeuw en bestaan over het algemeen uit één of twee bouwlagen met een kap. In het begin van de jaren tachtig is een aantal huurwoningen vervangen door nieuwbouw. Deze nieuwbouwwoningen zijn voornamelijk gelegen in het "centrum" van de Trebolbuurt.

De woonbebouwing aan de Zuidoostersingel onderscheidt zich, qua schaal, maat en architectuur, duidelijk van de rest van het woongebied. Er is aan de Zuidoostersingel sprake van over het algemeen vrij forse "grachten"-panden uit de tweede helft van de 19de en begin 20ste eeuw. In architectonisch opzicht kan de bebouwing langs de singel als karakteristiek worden aangemerkt. Aan de Zuidoostersingel bevindt zich ook een relatief nieuw appartementencomplex.

Overige functies

Naast de woonfunctie, zijn in het beheersgebied de volgende functies aanwezig:

- een Rooms-Katholieke begraafplaats (met daarop een kapel), aan de Paul Krugerstraat;
- het cultureel centrum "Trebol" (met theater, restaurant en partycentrum), aan de Zuidoostersingel 1;
- een accountantskantoor, aan de Zuidoostersingel 3;
- een notariskantoor, aan de Zuidoostersingel 51;
- een opslagruimte (in de voormalige bakkerij), aan het Oud Jaagpad 20.

2. 2. Functies openbare ruimte

Wegen

Het gehele beheersgebied bestaat uit een verblijfsgebied waar een maximumsnelheid van 30 km/uur geldt. Het centrale deel hiervan heeft het karakter van een woonerf. In beperkte mate is doorgaand verkeer mogelijk langs de Zuidoostersingel en de Franekertrekvaart / Kanaalweg. De Stationsweg, ten zuiden van het beheersgebied is een doorgaande verkeersroute waar een maximumsnelheid van 50 km/uur geldt. In deze weg zijn twee minirotondes opgenomen.

Water

De Franekertrekvaart in het noorden van het beheersgebied is een belangrijke (doorgaande) vaarroute voor de pleziervaart. Langs de kade is aange-

legenheid aanwezig. Rondom de begraafplaats en langs de Stationsweg zijn sloten aanwezig die geen functie hebben voor de pleziervaart. Ten westen van het beheersgebied, langs de Zuidoostersingel, bevindt zich de Stadsgracht. Deze vaarweg heeft dezelfde functie als de Franekertrekvaart.

Groen

Het Harmenspark vormt een belangrijk groenelement in het beheersgebied. Ook langs de Zuidoostersingel, de Oosterstraat en tussen de begraafplaats en de school zijn grootschalige groenstroken aanwezig. Het overige groen in het beheersgebied is te karakteriseren als snippergroen. Ten oosten van het beheersgebied, tussen het Oud Jaagpad en het Spaansenterrein, is tevens een grootschalige groenstrook aanwezig.

3. BELEID EN MILIEU- EN OMGEVINGSASPECTEN

3. 1. Beleid

Op verschillende niveaus gelden beleidsnota's die betrekking hebben op het beheersgebied. Op rijks- en provinciaal niveau zijn dit onder andere de "Nota Ruimte" en het "Streekplan Fryslân 2007", die verder zijn uitgewerkt in respectievelijk de "(ontwerp) AMvB Ruimte" en in de "(ontwerp) Verordening Romte Fryslân". Deze beleidsnota's geven geen specifieke uitgangspunten voor het beheersgebied. In algemene zin wordt gestreefd naar een voorzetting en verbetering van het bestaande kwaliteitsniveau. Dit geldt dan ook voor het beheersgebied.

Op gemeentelijk niveau zijn dit onder andere de "Stadsvisie Harlingen", de "(ontwerp)structuurvisie Harlingen 2025", het "Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan Harlingen" en de "Welstandsnota". De gemeentelijke beleidsnota's geven voor het beheersgebied geen ontwikkelingen aan die voor de beheersverordening van belang zijn. Net als op rijks- en gemeentelijk niveau wordt gestreefd naar voortzetting en verbetering van het bestaande kwaliteitsniveau.

3. 2. Milieu- omgevingsaspecten

In de beheersverordening dient rekening te worden gehouden met de aanwezige functies in en rond het beheersgebied met als uitgangspunt is dat er een goede omgevingsituatie ontstaat. In de volgende paragrafen worden de milieu- en omgevingsaspecten en behandeld.

Milieuzonering

Ten behoeve van de milieuzonering is door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) het systeem "*Bedrijven en milieuzonering*" ontwikkeld, in de vorm van een bedrijvenlijst, waarin de bedrijven zijn gecategoriseerd op hun milieueffecten. Afhankelijk van de mate waarin de in deze lijst opgenomen bedrijven milieuhinder (uitgaande van de gemiddelde bedrijfssituatie) kunnen veroorzaken, kent de lijst aan de bedrijven een milieucategorie toe. Naarmate de milieuhinder toeneemt, loopt de milieu-indeling op van 1 t/m 6, met bijbehorende richtlijnafstanden tot een "rustige woonwijk" of een "gemengd gebied".

Het onderhavige beheersgebied heeft door haar functies het karakter van "rustige woonwijk". In en nabij het beheersgebied zijn voorzieningen aanwezig waarvoor normafstanden gelden, zoals het cultureel centrum Trebol en de school langs de Stationsweg. Het bedrijf Spaansen Beton BV is onlangs verplaatst en niet meer nabij het beheersgebied actief.

Aangezien de bestaande situatie wordt vastgelegd in de beheersverordening, is en blijft de bestaande milieuhygiënische situatie gehandhaafd en is een verslechtering niet mogelijk. De milieuvergunningen (of omgevingsvergunningen voor milieuactiviteiten) van de bedrijven en voorzieningen zijn afgestemd op de aanwezigheid van de woningen in het beheersgebied, waarmee ze in het beheersgebied op de huidige locaties kunnen blijven functioneren. Vanuit milieuzonering gelden er geen belemmeringen voor het beheersgebied.

Geluid

De *Wet geluidhinder* (Wgh) stelt eisen met betrekking tot de geluidbelasting van geluidsgevoelige gebouwen en terreinen door drie verschillende geluidsbronnen: wegverkeer, spoorwegverkeer en industrie.

In de Wgh is bepaald dat elke weg in principe een zone heeft, waar aandacht aan geluidhinder moet worden besteed. Wegen waar deze zone in principe niet geldt, zijn onder andere wegen waarvoor een maximumsnelheid geldt van 30 km/uur. Uitgezonderd de N31 en de Stationsweg zijn er geen zoneplichtige wegen aanwezig die van invloed zijn op het beheersgebied.

In het beheersgebied is momenteel een geluidszone ex artikel 41 van de Wgh vastgesteld ten gevolge van Spaansen Beton BV. Aangezien dit bedrijf onlangs is verplaatst en de locatie wordt herontwikkeld, zal ook de geluidszone worden opgeheven.

De Wgh bepaalt tevens dat ook spoorwegen in principe een zone hebben, waar aandacht aan geluidhinder moet worden besteed. De spoorlijn Harlingen - Leeuwarden heeft ter hoogte van het beheersgebied een zonebreedte van 100 meter.

De beheersverordening maakt het niet mogelijk nieuwe geluidsgevoelige gebouwen in deze geluidszones op te richten. De bestaande situatie wordt gehandhaafd en hiermee wordt voldaan aan de Wgh.

Externe veiligheid

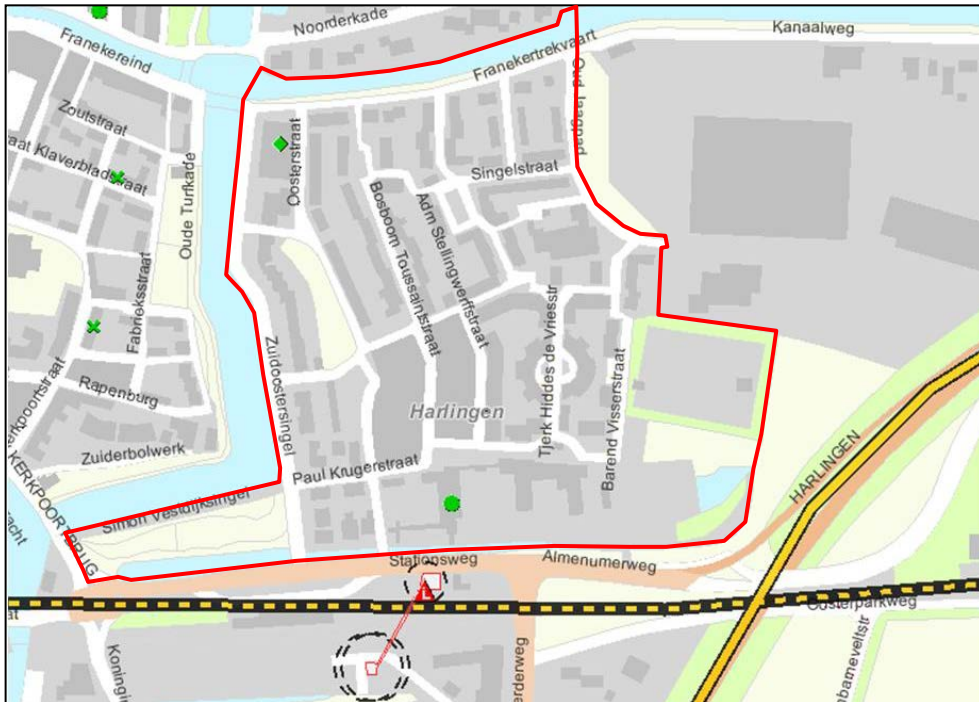
Op grond van het *Besluit externe veiligheid inrichtingen* (Bevi) en de daarop gebaseerde *Regeling externe veiligheid inrichtingen* (Revi) gelden bepaalde normeringsafstanden tussen risicovolle en risicogevoelige functies. Daarbij wordt er onderscheid gemaakt tussen het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

In het Bevi wordt aangegeven hoe met het plaatsgebonden risico en het groepsgebonden risico moet worden omgegaan. De risicovolle inrichtingen zijn op de risicokaart van de provincie Fryslân weergegeven, zoals blijkt uit figuur 3. Hieruit blijkt dat nabij het beheersgebied een risicovolle (LPG-) inrichting voorkomt en een tweetal transportroutes voor gevaarlijke stoffen.

- LPG-inrichting -

Het Q8-tankstation aan de Stationsweg 8 is, in verband met de verkoop van LPG, een inrichting die valt onder het Bevi. Het vulpunt bevindt zich aan de andere zijde van de spoorlijn. Zoals op figuur 3 te zien is, vallen de plaatsgebonden risicocontouren buiten het beheersgebied. Het invloedsggebied voor het groepsrisico (150 meter rondom het vulpunt) loopt daarentegen over het beheersgebied. Voor LPG-tankstations geldt dat een goed woon- en leefklimaat gewaarborgd dient te blijven. Hiertoe is de milieuvergunning (of een omgevingsvergunning voor milieuactiviteiten) het sturende instrument. Het vulpunt is vastgelegd in het geldende bestemmingsplan en kan niet worden verplaatst. In de milieuvergunning (of een omgevingsvergunning voor milieuactiviteiten) is een maximum doorzet opgenomen waaraan het LPG-tankstation aan dient te voldoen. De doorzet bedraagt in dit geval maximaal 500 m³ per jaar. Daarnaast is het in de beheersverordening

niet mogelijk het aantal woningen, en dus ook het gemiddeld aantal personen, in het invloedsgebied van het tankstation toe te laten nemen.

Figuur 2. Risicokaart provincie Fryslân

Voor de LPG-inrichting is een groepsrisicoberekening uitgevoerd (zie bijlage 1). Hieruit blijkt dat het groepsrisico kleiner is dan de oriëntatiewaarden. Om te kunnen bepalen of het groepsrisico wel of niet aanvaardbaar kan worden geacht, is onder andere de mate van zelfredzaamheid van personen en bestrijdbaarheid van het incident van belang. Deze afweging wordt door het bevoegd gezag gedaan. De fysieke gesteldheid van personen in het beheersgebied is gezien de bestemde functies zodanig dat gesproken kan worden van zelfredzame personen.

Het WAS (waarschuwings- en alarmeringssysteem) reikt tot binnen het beheersgebied, zodat personen ten tijde van een calamiteit via dit systeem gewaarschuwd kunnen worden. Wat betreft de bestrijdbaarheid wordt geadviseerd bedrijven met een grote hittebelasting te voorzien van een automatisch blussysteem om zo aan de zorgnorm te voldoen. Dit kan via een milieuvergunning (of omgevingsvergunning voor milieuactiviteiten) worden geregeld.

Bij het uitvoeren van deze maatregelen neemt de kans op een incident af en worden de gevolgen van het incident verkleind. Het groepsrisico zal dan afnemen. Overigens bepaalt het bevoegd gezag of de voorgaande maatregelen getroffen kunnen worden. Het *groepsrisico* wordt hiermee aanvaardbaar geacht.

- Transportroutes gevaarlijke stoffen -

In het beheersgebied bevinden zich twee transportroutes voor gevaarlijke stoffen; de N31 en de spoorlijn Harlingen - Leeuwarden.

Ten aanzien van de externe veiligheid van de N31 kan het volgende worden geconstateerd. Op grond van de risicobenadering die is af te leiden uit de Risico-atlas Wegvervoer van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (2006) blijkt dat er noch momenteel, noch in de toekomst sprake is van ontoelaatbare risico's als gevolg van het wegtransport. Het betreft zowel het plaatsgebonden risico als het groepsrisico. Derhalve heeft deze risicobeoordeling geen gevolgen voor de voorliggende beheersverordening.

Voor de externe veiligheid ten aanzien van de spoorlijn Harlingen - Leeuwarden geldt dat in Friesland enkel (en in beperkte mate) vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt over de spoorlijn Leeuwarden - Groningen. Voor het onderhavige beheersgebied is dan ook geen sprake van een extern risico, wat betreft vervoer per spoor.

Luchtkwaliteit

De *Wet luchtkwaliteit* vormt een onderdeel van de *Wet milieubeheer*. In de wet zijn normen opgenomen voor de luchtkwaliteit. De luchtkwaliteitseisen vormen onder andere geen belemmering voor ruimtelijke ontwikkeling als er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde of als een project, al dan niet per saldo, niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit leidt.

De gemeente Harlingen heeft de luchtkwaliteit onderzocht in de Rapportage Luchtkwaliteit 2008 ¹⁾. In deze rapportage is nagegaan of er sprake is van overschrijdingen van de wettelijke luchtkwaliteitsnormen. In de gemeente Harlingen zijn geen overschrijdingen van grenswaarden vastgesteld. Er is dus geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van de grenswaarden en er hoeven dan ook geen lokale maatregelen te worden getroffen tot het verbeteren van de luchtkwaliteit.

Tenslotte kan er in het kader van het *Besluit gevoelige bestemmingen* (luchtkwaliteitseisen) van 1 december 2008 nog sprake zijn van gevoelige bestemmingen (scholen ten behoeve van onderwijs voor minderjarigen, kinderdagverblijven, verzorgings-, verpleeg-, en bejaardenhuizen). Deze mogen niet binnen 300 meter van een rijksweg en 50 meter van een provinciale weg en bij een overschrijdingssituatie gebouwd worden. Hier is in het beheersgebied geen sprake van. Het betreft een bestaande situatie waar zich geen overschrijding van de wettelijke luchtkwaliteitsnormen voor doet.

Bodem

Met betrekking tot de bodem kan gemeld worden dat in het beheersgebied geen nieuwe (grootschalige) ontwikkelingen worden toegestaan waarvoor op voorhand bodemonderzoek noodzakelijk is. Vanuit het omgevingsaspect *bodem* zijn er dan ook geen belemmeringen voor het beheersgebied.

Water

Het beheersgebied valt onder het beheer van het Wetterskip Fryslân, dat zorg draagt voor de kwaliteit van het oppervlaktewater in het gebied en dat de grotere boezemwateren en sloten beheert, alsmede de waterkeringen,

¹⁾ Milieuadviesdienst i.o.v. gemeente Harlingen, *Rapportage Luchtkwaliteit 2008 Gemeente Harlingen*, 30 oktober 2009.

zoals geregeld in de *Waterwet*. Ook is het waterschap belast met het peilbeheer in het beheersgebied.

Binnen het beheersgebied ligt een watergang: de Franeker Trekvaart. Deze hoofdwatergang dient vrij te zijn voor onderhoud. Hiervoor is een zone langs de watergang noodzakelijk. De Keur van het waterschap geeft regels met betrekking tot het onderhoud van dergelijke werken. De beheersverordening is gericht op de bestaande situatie, veranderingen in watergangen zijn niet mogelijk. Het water in het beheersgebied is hiermee gewaarborgd.

Archeologie

Voor de Trebolbuurt is op grond van de *Wet op de archeologisch monumentenzorg* onderzocht of er archeologische waarden aanwezig zijn. Hiervoor is de *Friese Archeologische MonumentenKaart Extra* (FAMKE) van de provincie Fryslân gebruikt. Op deze kaart is op basis van zowel de aanwezige archeologische monumenten als de te verwachten archeologische waarden een advies aangegeven. De FAMKE bestaat uit twee provincie-dekkende advieskaarten, één voor de periode Steentijd - Bronstijd, en één voor de periode IJzertijd - Middeleeuwen.

Voor het beheersgebied is er volgens de kaart Steentijd - Bronstijd geen onderzoek noodzakelijk. Volgens de kaart IJzertijd - Middeleeuwen is het beheersgebied aangemerkt als een gebied waar karterend onderzoek noodzakelijk is. Aanbevolen wordt om bij ingrepen van meer dan 500 m² karterend archeologisch onderzoek uit te laten voeren. Ten aanzien van het beheersgebied gaat het om een bestaande situatie, waar geen (grootschalige)ontwikkelingen mogelijk zijn. Dat betekent in feite dat het laten uitvoeren van een archeologisch onderzoek niet meer aan de orde is. Op het gebied van *archeologie* zijn derhalve geen belemmeringen te verwachten.

Ecologie

Het beheersgebied is getoetst aan de *Natuurbeschermingswet* en de *Flora en faunawet*. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in gebiedsbescherming en soortenbescherming.

- Gebiedsbescherming -

In de nabijheid van het beheersgebied liggen geen Natura 2000-gebieden of gebieden die onder het regime van de Ecologische HoofdStructuur (EHS) vallen. Het meest nabij gelegen Natura 2000-gebied is de Waddenzee. Daar de beheersverordening is gericht op de bestaande situatie, waar geen (grootschalige) nieuwe ontwikkelingen mogelijk kunnen worden gemaakt is een toetsing hieraan niet noodzakelijk.

- Soortenbescherming -

Voor het beheersgebied kan worden gesteld dat het om een bestaande situatie gaat waarin geen nieuwe (grootschalige) ontwikkelingen worden toegestaan. Het is en blijft voornamelijk in gebruik als woongebied. Wat betreft de soortenbescherming, zijn er daarom geen belemmeringen te verwachten.

4. JURIDISCHE TOELICHTING EN UITVOERBAARHEID

4. 1. Juridische toelichting

Juridische regeling

In de beheersverordening is de bestaande situatie vastgelegd door middel van een besluitgebied. De bestaande situatie is weergegeven in de luchtfoto van figuur 1. In bijlage 2 is hiervan een scherpere afdruk weergegeven. Onder de bestaande situatie wordt het bestaande gebruik en de bestaande bouwwerken verstaan:

- het gebruik van de gronden en bouwwerken zoals aanwezig op het moment van de inwerkingtreding van de beheersverordening;
- bouwwerken die op het tijdstip van de inwerkingtreding van de beheersverordening aanwezig zijn, dan wel gebouwd kunnen worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen.

Hierin zijn de bestaande functies geregeld en is aan de panden een maximale bouw- en goothoogte gekoppeld. Bij de niet-woonfuncties zijn naast de huidig aanwezige functies ook qua zwaarte vergelijkbare functies aanwezig. Zo zijn bij het notaris- en accountantskantoor ook andere vormen van dienstverlening mogelijk, en zijn de mogelijkheden bij Trebol afgestemd op de functies die in het huidige bestemmingsplan mogelijk zijn.

Voor het uitbreiden van de bestaande woningen en het bouwen van nieuwe bijgebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde bestaan (afwijking)mogelijkheden.

Binnen de openbare ruimte mogen de functies groen, verblijfsgebied, parkeren en water in beperkte mate onderling worden uitgewisseld.

Procedure beheersverordening

De *Wet ruimtelijke ordening* (Wro) kent geen voorbereidingsprocedure voor de beheersverordening. Volgens de gemeentelijke inspraakverordening is er gelegenheid geboden tot inspraak. Tijdens de inspraakperiode zijn geen inspraakreacties ingediend. De beheersverordening is vervolgens op 11 juli 2012 door de gemeenteraad vastgesteld. Hierop is hoofdstuk 3 van de *Algemene wet bestuursrecht* (Awb) van toepassing. Tegen het besluit tot vaststellen van een beheersverordening kan geen bezwaar of beroep worden aangetekend.

4. 2. Uitvoerbaarheid

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De veranderingen die de beheersverordening mogelijk maakt zijn perceelsgebonden van aard en kleinschalig van karakter. De beheersverordening voorziet niet in ingrijpende veranderingen waarbij particuliere belangen geschaad zouden kunnen worden. De situatie uit het geldende bestemmingsplan wordt voortgezet. De maatschappelijke uitvoerbaarheid is hiermee gewaarborgd.

Grondexploitatie en economische uitvoerbaarheid

Door middel van de grondexploitatie­regeling in de Wro en het Bro beschikken gemeenten over mogelijkheden voor het verhalen van kosten. Het is niet mogelijk een exploitatieplan te koppelen aan een beheersverordening. Aangezien de beheersverordening het bestaande gebruik regelt, zijn aan de uitvoering hiervan ook geen kosten verbonden die ten laste komen van de gemeente. Bovendien staat de beheersverordening geen bouwplannen toe waar het verhalen van kosten mogelijk is. Om deze reden is ook het weergeven van de economische uitvoerbaarheid ten behoeve van de inzet van gemeentelijke middelen niet relevant.